

ADATCSERE SZABÁLYZAT

**KÉSZÍTETTE:
ADATCSERE BIZOTTSÁG**

**ELLENŐRIZTE:
ADATCSERE-ELLENŐRZÉSI
TESTÜLET**

**H2808/2023 sz
MEKH határozat szerint**

TARTALOMJEGYZÉK

1. SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET	3
2. AZ ADATCSERE SZABÁLYZAT CÉLJA, HATÁLYA.....	3
2.1. CÉL.....	3
2.2. HATÁLY.....	4
3. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK.....	4
4. MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK	4
5. KIDOLGOZÁS, JÓVÁHAGYÁS, MÓDOSÍTÁS	5
5.1. A SZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSA AZ ADATCSERE MODELL VÁLTOZÁSA MIATT	5
5.2. A SZABÁLYZAT ÉVES FELÜLVIZSGÁLATA.....	5
5.3. A SZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁS VALAMELY AB VAGY AET TAG JAVASLATÁRA. 6	
5.4. RENDKÍVÜLI JOGSZABÁLYVÁLTOZÁS VAGY A HIVATAL ÁLTAL KIADOTT HATÁROZAT MIATTI MÓDOSÍTÁS.....	6
6. ALKALMAZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI, CSATLAKOZÁS.....	6
6.1. ALKALMAZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	6
6.2. CSATLAKOZÁS.....	6

1. SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET

- a) 2008. évi XL. törvény a földgázellátásról (továbbiakban: GET)
- b) 2013. évi XXII. törvény a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról
- c) 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról (továbbiakban: Vhr.)
- d) 11/2016. (XI. 14.) MEKH rendelet (továbbiakban: Árkalkalmazási rendelet)
- e) 1/2014. (III. 4.) MEKH rendelet a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal igazgatási szolgáltatási díjainak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási, a felügyeleti díjak és egyéb bevételek beszedésére, kezelésére, nyilvántartására és visszatérítésére vonatkozó szabályokról (továbbiakban: Szolg. díj rendelet)
- f) 110/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet a földgázvételezés korlátozásáról, a földgáz biztonsági készlet felhasználásáról, valamint a földgázellátási válsághelyzet esetén szükséges egyéb intézkedésekről 296/2015. (X. 13.) Korm. rendelet a földgáz végső menedékes szolgáltatásról és a földgázkereskedő működésének lehetetlenülése esetén a felhasználók földgázellátását veszélyeztető helyzet fennállása következtében alkalmazandó eljárásról
- g) Magyar Földgázrendszer Üzemi és Kereskedelmi Szabályzata (továbbiakban ÜKSZ)

2. AZ ADATCSERE SZABÁLYZAT CÉLJA, HATÁLYA

2.1. CÉL

Az Adatcsere Szabályzat (továbbiakban: Szabályzat) célja a földgázelosztó és a rendszerhasználó közötti, a vonatkozó jogszabályokban, szabályzatokban előírt adatszolgáltatások, adatcserék (továbbiakban: adatcsere) egységes keretek között történő szabályainak, folyamatainak, technikai feltételeinek meghatározása a GET, valamint a GET felhatalmazása alapján kiadott további jogszabályok előírásainak figyelembevételével.

A Szabályzat az adatcsere technikai működésére, működtetésére és használatára vonatkozó szabályokat, eljárásokat és módszereket rögzíti.

Továbbá a Szabályzat célja meghatározni az adatcseréről gondoskodó bizottságok működését a GET, a Vhr és az ÜKSZ előírásainak figyelembevételével, valamint rögzíteni a Szabályzat módosítási rendjét.

Az adatcserét érintő kérdések operatív koordinálását és kidolgozását végző **Adatcsere Bizottság** (továbbiakban: AB), **valamint** az AB feladatainak és irányelveinek meghatározását végző **Adatcsere-ellenőrzési Testület** (továbbiakban: AET) **létrehozására és működésére vonatkozó szabályokat** a GET, valamint a GET felhatalmazása alapján kiadott további jogszabályok előírásainak figyelembevételével jelen Szabályzat **1. számú melléklete** tartalmazza.

Jelen szabályzat **2. számú mellékletében** szereplő **Adatcsere Modell** tartalmazza a folyamatok leírásait, az adatszolgáltatások technikai, tartalmi, formai követelményeit, vonatkozó határidőket.

2.2. HATÁLY

A Szabályzat a GET 19/B. § (1) alapján kötelezően alkalmazandó:

- a földgázelosztó,
- a földgázkereskedő, – kivéve a korlátozott földgáz-kereskedelmi engedélyes –, valamint
- az egyetemes szolgáltató

vonatkozásában.

A földgázkereskedő és az egyetemes szolgáltató összevontan, a továbbiakban: Rendszerhasználó.

A Szabályzat a GET 19/B. § (2) alapján nem kötelező azon engedélyesek között, amelynél a földgázelosztó és a földgázkereskedő közös informatikai rendszerben kezelik tevékenységüket.

A GET 19/B. § (3) alapján ha az engedélyesek nem tesznek eleget az Adatcserével kapcsolatos kötelezettségnek, a Hivatal a GET 119. §-ban foglalt jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

Jelen szabályzat a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (továbbiakban Hivatal) jóváhagyásával a határozat szerinti időpontban lép hatályba.

3. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

A Szabályzatban rögzített előírások betartását a Hivatal felügyeleti jogkörében eljárva jogosult ellenőrizni.

A földgázelosztó köteles minden Rendszerhasználó részére ugyanazokat a jogokat, szerződéses feltételeket, a versenysemlegességet és megkülönböztetés mentességet biztosítani.

A Szabályzat személyi hatálya alá tartozók kötelesek biztosítani a birtokukba jutott, nem közcélú adatok bizalmas kezelését, az egységes színvonalú és megkülönböztetés-mentes adatszolgáltatást.

A Szabályzat előírásait az érintetteknek üzletszabályzataik és szerződéseik kialakítása során kötelesek figyelembe venni.

A Hivatal a Szabályzat jóváhagyására vonatkozó határozatának közzétételét követően a földgázelosztó köteles a Hivatal által jóváhagyott Szabályzatot a honlapján hozzáférhetővé tenni.

Az Adatcsere Modellben szereplő definíciók GET., Vhr., Áralkalmazási rendelet és ÜKSZ szerinti.

4. MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK

A földgázelosztónak rendelkeznie kell olyan adatforgalmi és informatikai rendszerrel, amely biztosítja a rendszerhasználók felé az ÜKSZ-ben és jelen Szabályzatban meghatározott adatokat és adatcserét (Get. 14. § (4)).

Az Adatcsere Modell fenntartása (verzió követés, módosítás/revízió, költségviselés) a 100 000 vagy annál több rácsatlakozott felhasználó ellátását biztosító földgázelosztók feladata.

Az adatcsere kommunikációban a földgázelosztó és a rendszerhasználók közötti adatcsere a földgázelosztók által biztosított SFTP platformon történik.

Az aktuális Adatcsere Modellhez tartozó konvertert a földgázelosztók az általuk üzemeltetett weboldalon teszik elérhetővé a piaci szereplők részére.

5. KIDOLGOZÁS, JÓVÁHAGYÁS, MÓDOSÍTÁS

Az AB által kidolgozott vagy módosított, a AET által elfogadott Szabályzatot a 100 000 vagy annál több rácsatlakozott felhasználó ellátását biztosító földgázelosztók képviselőjében az AET elnöke nyújtja be jóváhagyásra a Hivatalhoz.

A Szabályzatot és annak módosításait a Hivatal hagyja jóvá. A Hivatal a jóváhagyást megtagadja vagy feltételhez köti, ha a Szabályzat jogszabálysértő vagy akadályozza a hatékony versenyt, a díjszabályozásban foglalt elvek vagy szabályok érvényesülését, vagy egyes Rendszerhasználókkal szemben hátrányos megkülönböztetés alkalmazását teszi lehetővé.

A Szabályzat első jóváhagyását, majd a későbbi módosításokat az elosztók közös kérelemben nyújtják be. Az eljárási szolgáltatási díj a Szolgáltatási díj rendelet 1. melléklet A) pontjának 92.-93. sora szerinti értékben, a 100 000 vagy annál több rácsatlakozott felhasználó ellátását biztosító földgázelosztók által fizetendő.

5.1. A SZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSA AZ ADATCSERE MODELL VÁLTOZÁSA MIATT

Az Adatcsere Modell váltásához kapcsolódó módosításokat az AB javaslatára a modellváltás időpontjához igazodóan kell megtenni.

Az AB a verzióváltással érintett folyamatok, technikai feltételeket figyelembevételével módosítási javaslatot tesz.

A Szabályzat tervezetét az AET vonatkozó döntése alapján az AB véglegesíti. A véglegesített Szabályzatot az AET elfogadása esetén a 100 000 vagy annál több rácsatlakozott felhasználó ellátását biztosító földgázelosztók képviselőjében az AET elnöke nyújtja be jóváhagyásra a Hivatalhoz.

5.2. A SZABÁLYZAT ÉVES FELÜLVIZSGÁLATA

Amennyiben a tárgyévben nem történik modellváltás, úgy a Szabályzat éves felülvizsgálata szükséges, melyet legkésőbb szeptember 30-ig kell elvégezni.

Az adatcsere testületek a Szabályzat éves felülvizsgálata érdekében a Szabályzat hatálybalépése óta történt a jogszabályváltozások, a Hivatal által kiadott határozatban előírtak és a tagoktól határidőre beérkezett javaslatok figyelembevételével módosítási javaslatot tesznek.

A Szabályzat tervezetét a tagok véleményének kialakítása és az AET vonatkozó döntése alapján az AB véglegesíti. A véglegesített Szabályzatot az AET elfogadása esetén a 100 000 vagy annál több rácsatlakozott felhasználó ellátását biztosító földgázelosztók képviselőjében az AET elnöke nyújtja be jóváhagyásra a Hivatalhoz.

5.3. A SZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁS VALAMELY AB VAGY AET TAG JAVASLATÁRA

Ha egy AB és/vagy AET tag kezdeményezi a Szabályzat módosítását, a kezdeményezés indoklását, a szövegjavaslatokat, illetve a szövegszerű, indoklással alátámasztott változtatási javaslatokat az AB és az AET Elnök részére kell eljuttatni elektronikus formában.

A szövegtervezetet vagy több javaslat beérkezése alapján az összesített változatot a Szabályzat következő, éves felülvizsgálatánál, vagy a következő verzióváltás miatti módosításnál kell figyelembe venni.

5.4. RENDKÍVÜLI JOGSZABÁLYVÁLTOZÁS VAGY A HIVATAL ÁLTAL KIADOTT HATÁROZAT MIATTI MÓDOSÍTÁS

Ha a Hivatal határozata alapján szükséges a Szabályzat módosítása, akkor a Hivatal határozatának kézhezvételét követően az AET elnöke megküldi azt az AB és AET tagoknak.

Jogszabályváltozás esetén a módosítás kihirdetését követően az AET elnök az AB és AET tagoknak megküldi.

A Szabályzat rendkívüli módosítására egyebekben az 5.1. és 5.2. pont rendelkezései alkalmazandók.

6. ALKALMAZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI, CSATLAKOZÁS

6.1. ALKALMAZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A földgázelosztók és a Rendszerhasználók a jogszabályokban és a Szabályzatban megfogalmazott adatszolgáltatási kötelezettségek megfelelő módon történő teljesítése érdekében, a rendszerhasználati szerződések rendelkezéseinek betartása mellett, az Adatcsere Modell szabályai szerint járnak el.

Az Adatcsere Modell működésének földgázelosztó oldali akadályoztatása esetén a Rendszerhasználó részére lehetőséget kell biztosítani egyéb kommunikációs csatorna használatára (e-mail vagy hivatalos levél).

6.2. CSATLAKOZÁS

Az Adatcsere Modellhez minden földgázelosztói és Rendszerhasználói engedéllyel rendelkező piaci szereplőnek csatlakoznia kell, a GET 19/B. § figyelembevételével.

A csatlakozással járó kötelezettségek:

- Minden piaci szereplőre kötelező érvénnyel vonatkozik, hogy a csatlakozó engedélyes az Adatcsere Modellben rögzített kommunikációs szabályokat, az abban foglaltak szerint bonyolítsa a piaci kommunikáció során.
- Földgázelosztók esetén további kötelezettség, hogy az elosztási területén lévő felhasználási helyekhez tartozó üzenetek kezelésének támogatása céljából alakítsák ki a földgázelosztói SFTP platformot (földgázelosztói adatcsere szerver), amelynek technológiai specifikációját az Adatcsere Modell tartalmazza.